

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 30 • 30 iulie 1976

Sub tipar!

Trei lucrări, pentru
trei domenii de activitate

TREI LUCRĂRI

care vă dau
răspunsuri
la un număr mare
de probleme
din activitatea
dumneavoastră

CARTEA COOPERATIVEI AGRICOLE DE PRODUCȚIE Vol. I

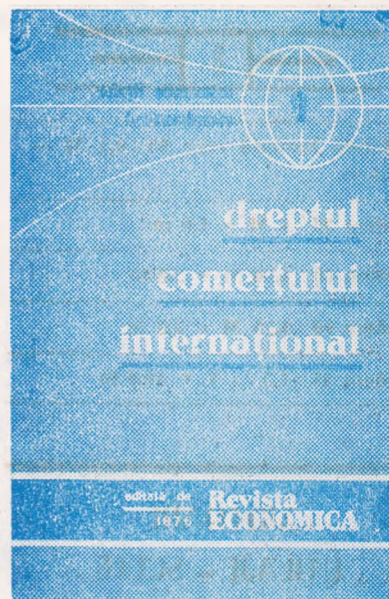
Organizare - conducere
Regional juridic al proprietății
Activitatea economică

editată de
1976 Revista
ECONOMICA

Cartea întreprinderii vol. VIII

raporturi
de
muncă

editată de
1976 Revista
ECONOMICA

TREI LUCRĂRI
care nu trebuie
să lipsească din
biblioteca
dumneavoastră

CITITORI!

Expediind pînă la 10 august contravaloarea lucrărilor
dorite, pe adresa redacției — cont I.S.I.A.P.
nr. 645130152, B.N.R.S.R. Filiala sector 1 —,
vă asigurați primirea lor la domiciliu.

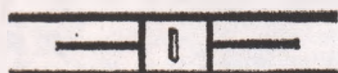
Prețul unui exemplar: **20 lei**

1 „EMAILUL ROȘU” MEDIAȘ
Str. Carpați, 19
Telefon : 13330 ; 13331
Telex: 038724

2 INTREPRINDEREA DE
PODURI METALICE ȘI
PREFABRICATE
DIN BETON — PITEȘTI
Str. Tudor Vladimirescu, 115
Telefon : 30800
Telex : 018244

3 FABRICA DE INDUSTRIE
LOCALĂ — MACIN
județul Tulcea

**METALE
PRODUSE DIN METAL**

- Bandă lamiată reco 80×0,5 M — 0,6 to
- Idem 30×1 M = 1,0 to
- Idem 60×1,20 M = 2,8 to
- Idem 70×1,25 M = 3,0 to
- Idem 18×1,5 1/2 T = 10,0 to

**MOTOARE
UTILAJE — SCULE**

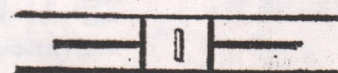
- Motoare electrice tip H1 FM 10 kW×750 tf (flaușat) buc. 2
- M 2 11 kW×600 t/m buc. 1
- Rezistențe pornire TR 1.6 buc. 5.
- Idem TR 1.7 buc. 1
- Idem SR 1.7 buc. 7
- Idem ZE 7.3 e buc. 16
- Idem ZR 7.5 buc. 5
- Idem ZR 7.6 buc. 1
- Idem ZR 7.8 buc. 4

- Limitator cursa cu pîrghie 6 A 500 V cod 4480 buc. 20
- Idem cu șurub 6 A 500 V cod 4490 buc. 20
- Electromagneți frînă 1,5 kg cod. 6500 buc. 5
- Electromagneți de 20 kg cod 4440 buc. 1
- Cărucior electric tip II pentru electropalan de 1,6—3,2 tone tip Satu Mare buc. 1
- Ventilator V 474—043 Q15000 H127 1,5 kW×1500 r/min. buc. 1
- Idem V 433 Q 2800 H 420 buc. 1
- Reductor 1 H 200×4,5 —1 tip Neptun buc. 1
- Apometru Ø 50 buc. 2
- Droser de traseu cod 81.22.12.20.3 buc. 19

**APARATAJ ELECTRIC PENTRU
PODURI RULANTE**

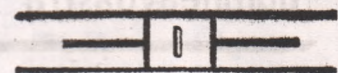
- Cutie cu contactori tip C 122 buc. 9
- Idem C 121 buc. 9
- Idem C 142 buc. 2
- Idem C 131 buc. 3
- Idem C 111 buc. 3
- Idem PC 3 buc. 6
- Bloc protecție C 104 buc. 4
- Idem C 102 buc. 11
- Idem C 101 buc. 3
- Cărucior electric de 80/20 t. tip T 1694 UMT peste 262 buc. 1
- CIT 0,5 kW tip „Electroputere” buc. 28
- Reductoare CIT 1500/5 buc. 16

**CONSTRUCȚII — INSTALAȚII
ELECTRICE**

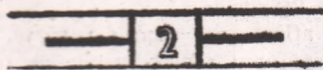

- Cărămizi refractare șamot RCA 75 Nr. 13=39,0 to.
- Idem RC 71 N 13 = 7,0 to
- Idem RC 73 N 13=12,0 to.
- Idem RC 73 N 7=21,0 to.

CHIMICE — LEMN — HIRTIE

- Carbonat de bariu = 50,0 to
- Hîrtie mătase 70×100/25 g = 14,0 to
- Mucava foi 3 = 3,7 to
- Cutii carton ondulat formate între 32×32×38 una și 91×48×80 mm = 40,0 mii buc.
- Cutii carton mucava formate între 15×15×10 și 45×45 s 30 = 72,0 mii buc.
- Sfoară propilenă (sintetică) Ø 2 mm simbol SF 123 STAS 22702 = 5 to.

PIESE DE SCHIMB
RULMENȚI

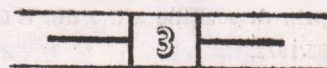
RULMENȚI SERIA :

- 1213—1213 buc. 60
- 1213K—11212 buc. 60
- 1218—11216 buc. 18
- 2215—1515 buc. 20
- 2215—11513 buc. 15
- 5009—109 buc. 140
- 6012—112 buc. 25
- 6013—113 buc. 15
- 6019—119 buc. 20
- 6022—122 buc. 24
- 6210—210 buc. 80
- 6211—211 buc. 20
- 6212—212 buc. 20
- 6213—213 buc. 20
- 6216—216 buc. 100
- 6222—222 buc. 10
- 6224—224 buc. 15
- 6230—230 buc. 4
- 6300—300 buc. 30
- 6306—306 buc. 50
- 6315—315 buc. 9
- 6322—322 buc. 4
- 46205—7205 buc. 6
- 46208—7208 buc. 8
- 13302—1007 buc. 9
- 16101 buc. 8
- 22216—3516 buc. 50
- 22217—3517 buc. 5
- 22224—3524 buc. 30
- 22228—3528 buc. 33

- 22234—3534 buc. 40
- 22236—3536 buc. 60
- 22310—3610 buc. 30
- 22318—3618 buc. 12
- 22324—3624 buc. 2
- 22328—3628 buc. 36
- 23044 buc. 4
- 29340 buc. 1
- 30208—7208 buc. 20
- 30228—7228 buc. 3
- 30305—7305 buc. 10
- 30319—7319 buc. 3
- 32020 buc. 8
- 32216—7516 buc. 100
- 32218—7518 buc. 5
- 32228—7528 buc. 7
- 32306—7606 buc. 10
- 32326—7626 buc. 2
- 51212—8212 buc. 20
- 51216—8216 buc. 25
- 51220—8220 buc. 20
- 51224—8224 buc. 2
- 51306—8306 buc. 20
- 51310—8310 buc. 6
- 51415—8415 buc. 3
- 52205—38205 buc. 6
- N 206—2206 buc. 4
- N 207—2207 buc. 3
- N 208—2208 buc. 5
- N 312—2312 buc. 10
- N 2312—2612 buc. 2
- NN 3024—K buc. 4
- NN 3034 K buc. 2
- NU 238—32238 buc. 1
- NF 204—12204 buc. 1
- NF 210—12210 buc. 9
- NF 308—12308 buc. 4
- NU 308—32308 buc. 5

- NU 322—32322 buc. 5
- NY 208—42208 buc. 4
- Nj 218—42218 buc. 15
- Nj 2312—42612 buc. 4
- 35914 buc. 4
- 61806 buc. 60
- 64706 buc. 7
- Uy 1307—195.406 buc. 5
- 688.911 buc. 6
- 922205 buc. 5
- 986.711 buc. 44
- Tălpi șenile S 1300 3331.112 buc. 74
- Tălpi șenile S 1300 33.31.114 buc. 20
- Bucșe șenile S 1300 33.31.126 buc. 22
- Inel etanșare S 1310 33.31.119 buc. 296
- S 130 33.31.120 buc. 4
- Disc funcțiune S 130 33.25.135 buc. 7
- Tub flexibil S 130 33.60.050 buc. 4
- Idem S 130 33.60.052 buc. 4
- Arc $\emptyset$ 128 S 1300 33.32.101 buc. 6

DIVERSE

- Teavă zincată 3/8 kg. 240
- Bandă ferodou 70 mm kg. 4650
- Tablă de 6 mm kg. 1453
- Rindele curățat parchet buc. 35
- Țapine forestier buc. 20
- Cuștoaie dogar mărimea 2 buc. 50
- Săpun rufe 60% tone 48
- Jocuri didactice (polietilenă) piese 1363

CONTRACT ECONOMIC

PRECIZĂRI PRIVIND PRELUAREA STOCURILOR DISPONIBILE

Prin H.C.M. nr. 1285/1972 s-au luat măsuri pentru readucerea în circuitul economic a stocurilor disponibile de materiale de uz general. Potrivit art. 2 din menționată hotărâre, „întreprinderile teritoriale de aprovizionare vor prelua stocurile disponibile de materiale de uz general, consumabile în economie, în termen de 30 zile de la primirea listelor anuale și în termen de 10 zile de la primirea listelor lunare”. Prin efectul H.C.M. nr. 569/1973, atribuții ale fostelor întreprinderi teritoriale de aprovizionare au fost preluate de bazele județene de aprovizionare tehnico-materială și de Baza de aprovizionare tehnico-materială a municipiului București.

Raporturile juridice născute din aplicarea dispozițiilor legale citate au ocazionat, mai ales în ultimul timp, numeroase litigii arbitrale și au determinat unele unități socialiste să solicite lămuriri în legătură cu soluțiile ce se impun unor probleme apărute în practică. Aceste împrejurări ne-au determinat să încercăm — în cadrul unor materiale care vor apare succesiv — lămurirea unora dintre aceste probleme, folosind și practica arbitrală recentă în materie.

Un prim aspect care se cere explicat este acela al caracterului sarcinii de preluare a stocurilor disponibile stabilite prin dispozițiile art. 2 din H.C.M. nr. 1285/1972.

Este vorba, astfel cum rezultă din dispozițiile legale citate, de o sarcină **obligatorie**. Ca atare, bazele de aprovizionare tehnico-materială au îndatorirea să preia respectivele stocuri cu condiția ca ele să facă parte din categoria materialelor de uz general și să fie consumabile în economie. Cu alte cuvinte, preluarea nu este la latitudinea acestor baze, iar unitățile socialiste deținătoare se pot prevala de dreptul lor corelativ obligației de preluare a bazelor.

Un al doilea aspect de reținut vizează conținutul, substanța raportului juridic care se stabilește între părți prin efectul preluării stocurilor disponibile.

Pentru deslușirea acestui aspect sînt relevante dispozițiile art. 3 din hotărârea citată potrivit cu care „preluarea materialelor de uz general și consumabile în economie, de către întreprinderile teritoriale de aprovizionare, se va face la preț de producție sau de livrare, după caz, fără cota de adaos sau alte cheltuieli efectuate de către deținători”.

În adevăr, din moment ce pentru materialele preluate, bazele de aprovizionare tehnico-materială achită un preț, ne aflăm în fața unui raport de furnizare.

Faptul că între părți nu se încheie un contract de furnizare în forma uzuală nu schimbă cu nimic concluzia de mai sus, deoarece operația juridică respectivă are loc în temeiul legii, respectiv preluarea stocurilor disponibile urmată de plata prețului se efectuează în executarea dispozițiilor menționate ale H.C.M. nr. 1285/1972.

Ca atare, operațiunii juridice săvîrșite de părți i se aplică regulile specifice contractului de furnizare. Astfel, de pildă, baza de aprovizionare tehnico-materială, beneficiară a stocurilor disponibile, datorează prețul potrivit dispozițiilor art. 3 din menționata hotărâre, iar pentru neîndeplinirea obligației de plată a prețului, răspunde față de unitatea predătoare. Tot astfel, această din urmă unitate răspunde de calitatea produselor predate, atît pentru vicii aparente cit și pentru cele ascunse. O obligație care revine ambelor părți și asupra căreia insistăm, este aceea de a proceda cu ocazia predării-preluării la o recepție cantitativă-calitativă efectivă a produselor. De multe ori această obligație este neglijată ori îndeplinită superficial, ceea ce are ca rezultat preluarea scriptică a unor produse care, în fapt, nu existau. De aici, litigii determinate de pretențiile bazelor de aprovizionare tehnico-materială de a li se restituî prețul încasat pentru materiale care în realitate nu s-au predat. Calitatea produselor se cere, de asemenea, atent verificată cu ocazia recepției, fiind

frecvențe situațiile cînd discuții asupra calității se fac abia după trecerea unui timp îndelungat de la preluare.

În sfîrșit, este necesar să stăruim asupra caracterului definitiv, **irreversibil**, al preluării.

Ne aflăm, așa cum s-a văzut, în prezența unui raport juridic de furnizare care odată ce a fost executat nu poate fi, de regulă, anulat pentru că părțile să-și restituie reciproc prestațiile executate.

Operațiunea juridică la care ne referim nu este exceptată de această regulă. Din prevederile art. 2 ale H.C.M. nr. 1285/1972 rezultă că preluarea stocurilor disponibile este definitivă. Altfel spus, actul normativ la care ne referim nu prevede posibilitatea restituirii produselor de către bazele tehnico-materială la unitățile socialiste de la care au fost preluate.

Insistăm asupra acestui aspect, deoarece în unele acte juridice încheiate între unitățile socialiste predătoare și cele primitoare, în executarea hotărîrii citate, s-a prevăzut că stocurile disponibile predate vor fi restituite unităților socialiste predătoare dacă bazele de aprovizionare tehnico-materială nu le vor valorifica într-un anumit termen.

Socotim că asemenea clauze sînt nevalabile, deoarece contravin literii și spiritului H.C.M. nr. 1285/1972 potrivit cu care preluarea are un caracter definitiv, nefiind de conceput ca părțile să procedeze la anularea operațiunii juridice intervenite și la restituirea reciprocă a prestațiilor săvîrșite pe motivul nevalorificării stocurilor preluate într-un anumit interval de timp. De aici, lipsa de temeinicie a pretențiilor bazelor de aprovizionare tehnico-materială de a obține restituirea prețului plătit pentru acele produse preluate pe care nu le-au putut valorifica. Soluțiile se cer nuanțate atunci cînd există posibilitatea de valorificare este constatarea cîința culpei exclusive sau concurența a unității socialiste predătoare care cumulează această calitate cu aceea de custode-a produselor preluate de bazele de aprovizionare tehnico-materială.

I. ICZKOVITS

FINANCIAR

EVIDENȚA VALORII DE INVENTAR ȘI A UZURII FONDURILOR FIXE

Potrivit Instrucțiunilor nr. 1515 din 28 ianuarie 1969 emise de Ministerul Finanțelor, în vederea stabilirii valorilor de inventar și a uzurii fondurilor fixe, unitățile socialiste de stat utilizează următoarele documente:

— fișa individuală pentru inventarierea, reevaluarea și stabilirea gradului de uzură a fondurilor fixe la 31 decembrie 1964 (form. Ri. 64);

— fișa colectivă pentru inventarierea, reevaluarea și stabilirea gradului de uzură a fondurilor fixe la 31 decembrie 1964 (form. Rc 64);

— lista pentru inventarierea și stabilirea gradului de uzură a fondurilor fixe care nu au fost supuse reevaluării la 31 decembrie 1964 (form. I 64);

— fișa individuală a mijloacelor fixe (form. 2—36—1) pentru mijloacele fixe intrate prin investiții sau transfer după data de 1 ianuarie 1965;

— fișa colectivă a mijloacelor fixe (form. 2—36—2) pentru mijloacele fixe intrate prin investiții sau transfer după data de 1 ianuarie 1965.

Primele trei documente prevăzute mai sus se vor completa cu datele de serviciu normate prevăzute în „Catalogul normelor de amortizare și duratelor de serviciu normate ale fondurilor fixe” anexă la Legea nr. 62/1968, în funcție de care se va recalcula gradul de uzură și expresia valorică a uzurii.

Celelalte documente prevăzute mai sus se completează în spațiile libere cu următoarele elemente:

— codul complet stabilit pe baza Clasificării fondurilor fixe din economia națională a Republicii Socialiste România, anexa nr. 2 la H.C.M. nr. 260/1967;

— durata de serviciu normată;

— durata de serviciu consumată;

— gradul de uzură;

— valoarea de inventar stabilită în condițiile art. 6 din Legea nr. 62/1968

și a prevederilor din regulamentul pentru executarea acestei legi:

— expresia valorică a uzurii;

— data la care expiră durata de serviciu normată, respectiv data la care mijlocul fix urmează să fie amortizat integral.

J. COSTIN

EXPERTIZE

IN LEGĂTURĂ CU ACORDAREA PERISABILITĂȚILOR

Acordarea perisabilităților în gestiuni, potrivit H.C.M. nr. 1885/1970, pct. 12, este în competența conducerii unității respective. Ele se acordă „după o temeinică cercetare din partea organelor de control financiar intern, sau a organului anume desemnat de conducătorul unității economice și s-a dovedit că lipsurile nu se datoresc vinii cuiva”.

Sînt cazuri cînd potrivit Deciziei Tribunalului Suprem nr. 2365/20.IV. 1971 instanțele admit scăderea lipsurilor constatate, însă numai cu perisabilitățile privind mărfurile la care nu s-au săvîrșit sustrageri de către inculpat sau la care nu s-au constatat degradări ori alterări din culpa sa.

Așadar, o condiție esențială impusă de lege este aceea ca lipsurile să nu se fi produs din vina vreunui lucrător și, în special, să nu existe vreo faptă culpabilă a gestionarului. În practică, în faza de judecată stabilirea faptului că gestionarul nu a produs sustrageri, degradări sau alterări la unele mărfuri aflate în gestiunea sa, revine organului care propune instanței acordarea unor astfel de perisabilități. Soluționarea problemei este diferită, în funcție de modul în care sînt organizate gestiunile.

În cazul ținerii gestiunii după sistemul global-valoric, problema determinării mărfurilor la care nu s-au produs sustrageri, este foarte greu de realizat și necesită întocmirea unor desfășurătoare (acolo unde este posibil). În asemenea situații aprecierea bunei gospodării a mărfurilor avute în gestiune poate fi făcută după mai

multe criterii: modul în care sînt depozitate mărfurile, regularitatea evidențelor, măsurile de conservare luate etc.

În sistemul de gestiune cantitativ-valoric, determinarea mărfurilor sau a materialelor, la care s-au produs degradări sau alterări, este posibil a se realiza, dacă evidențele sînt corect ținute. Și în aceste cazuri simpla constatare a lipsurilor în gestiune nu creează automat prezumția de culpă a gestionarului; de aceea, în funcție de circumstanțele concrete, organul de control urmează să furnizeze datele necesare instanței de judecată.

Frecvent, în cadrul expertizelor contabile care se efectuează se pun asemenea obiective; este de subliniat că experții contabili nu pot scădea lipsa în gestiune cu perisabilitățile calculate, ci pot face numai propuneri către instanță pentru acordarea lor. Experților le revine sarcina să determine care ar fi lipsa în gestiune în cazul cînd instanța, care este singura în măsură să aprecieze acordarea perisabilităților la mărfurile la care nu s-au constatat sustrageri sau degradări, va hotărî acordarea acestora.

Așadar, în asemenea cazuri, expertizele trebuie să stabilească: lipsa în gestiune, valoarea perisabilităților legale și lipsa finală, în cazul în care instanța își însușește propunerea de scădere din gestiune a perisabilităților calculate de expert.

Grigore OLĂNESCU

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● VASILE DRAGUȘ, București — Ministerul Comerțului Interior, Direcția financiară prețuri și control financiar, ne răspunde:

„În conformitate cu pct. 7 din lista anexă la H.C.M. nr. 532/1963, pentru toate bunurile care nu au preț de vânzare cu amănuntul, dar cu prețuri cu ridicata ale industriei, stabilirea pagubeilor se determină prin aplicarea coeficientului 1,5 asupra acestor prețuri.

Menționăm că, în prezent, pe baza Legii nr. 19/1971, art. 12 lit. b, prețul cu ridicata al industriei este echivalent cu prețul de livrare.

Potrivit prevederilor din dispozițiile legale în vigoare, ambalajele care nu au preț de vânzare cu amănuntul, se facturează și se decontează în cadrul întreprinderilor comerciale, la prețuri de livrare.

În concluzie, pentru ambalajele lipsă, constatate la inventarierea unităților comerciale, care nu au prețuri cu amănuntul, determinarea pagubelor se face prin aplicarea coeficientului de 1,5 asupra prețurilor de livrare, indiferent de materia primă din care sînt confecționate (lemn, plastic, carton etc.).

● **GHEORGHE CRUNȚEANU, Ploieni** — În baza art. 1 pct. b din Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 125/1963, angajații care urmează cursurile școlilor de maiștri beneficiază, pe perioada examenului, de un concediu de studii de 30 zile calendaristice, în afara concediului legal de odihnă. Pe durata acestui concediu, elevii primesc salariul tarifar al funcției.

● **GEORGE ȘERBAN, București, ing. RICHARD NAGY, Sighișoara** — Banca Națională a Republicii Socialiste România, Direcția circulației bănești și emisiunii, Serv. controlul utilizării fondului retribuirii muncii, ne arată:

1. La valorificarea modului de realizare a indicatorilor aprobați care condiționează constituirea fondului de premiere anual, organele bancare trebuie să țină seama de precizările făcute în legătură cu gradul de realizare a acestora în actele normative în vigoare.

Potrivit anexei X/5, pct. 4 din H.C.M. nr. 1650/1974, determinarea gradului de nerealizare a obligațiilor asumate prin contracte, se face prin raportarea valorii corespunzătoare cantităților specificate în contracte, nelivrate în cadrul termenelor contractuale, la totalul valoric al tuturor cantităților cuprinse în toate contractele încheiate cu beneficiarii.

Ca urmare, în prețurile în care se încheie contractele economice cu bene-

ficiarii (în aceleași prețuri) se face și analiza îndeplinirii condiției contractuale, întrucît trebuie să existe o comparabilitate între acestea la plan și realizat.

2. Potrivit reglementărilor în vigoare, în perioada cînd la unii indicatori care condiționează acordarea retribuițiilor nu s-a repartizat sarcina de plan, pentru realizările obținute, nu se acordă adaos, însă aceste realizări sînt luate în calcul la stabilirea drepturilor de retribuire în perioada următoare, cînd întreprinderea are sarcini de plan repartizate.

De asemenea, considerăm că nu se justifică acordarea adaosului în cazul cînd valoarea acestuia este superioară depășirilor înregistrate la unii din indicatorii de retribuire. În astfel de cazuri, organul tutelar care a repartizat sarcina de plan și care a confirmat că aceasta este dată la nivelul capacităților de producție, ar urma să decidă dacă se justifică sau nu acordarea adaosului.

● **Ing. IONEL I. BALINT, București** — Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie — Sectorul economic, ne arată:

1. „Conform art. 19 din Decretul nr. 884/1967, în vigoare pînă la data de 2 februarie 1975, precum și a art. 29 din Legea nr. 62/1974, privind invențiile și inovațiile, în vigoare de la 2 februarie 1975, o invenție pentru care titular este o întreprindere din R.S.R. poate fi folosită gratuit și fără îndeplinirea vreunei formalități de oricare organizație socialistă română.

Ca atare, nu a fost necesar consimțămîntul inventatorului sau titularului brevetului.

2. Plata recompensei ce se cuvine autorului unei invenții se face conform dispozițiilor „Decretului nr. 93 din 16 aprilie 1976, privind normele pentru calcularea recompenselor bănești cuvenite autorilor invențiilor aplicate în economia națională” publicat în Buletinul Oficial al R.S.R. nr. 38, partea I din 27 aprilie 1976.

3. Mărirea recompensei ce se poate plăti anual unui inventator se determină proporțional cu avantajele economice post calculate pentru fiecare categorie, pe baza criteriilor stabilite în tabelul de la art. 4 din decret.

4. Mărirea recompensei pentru fiecare invenție se aprobă de Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie și Ministerul Finanțelor, cu avizul Institutului central de cercetare sau Academiei de științe din ramura în care se aplică invenția (art. 5 din decret).

5. Recompensa bănească se plătește de către unitatea socialistă care a aplicat invenția, în termen de cel mult 5 luni de la expirarea fiecărui an de aplicare pentru care se face calculul recompensei (art. 6 din decret).

În cazul scrisorii ing. Balint Ionel, recompensa se stabilește și plătește de Uzinele de produse sodice Ocna-Mureș”.

● **INTREPRINDEREA VIEI ȘI VI-NULUI, Pitești** — Potrivit precizărilor date de Ministerul Finanțelor cu nr. 1512/1967, la punctul 6, persoanele fără copii, care sînt căsătorite cu persoane care au copii dintr-o căsnicie anterioară sau din afara căsătoriei, sînt exceptate de la plata impozitului majorat pe timpul cît durează căsătoria, dacă, la data căsătoriei, copiii respectivi erau în viață și în întreținerea efectivă a soțului care a contractat căsătoria sau acesta plătea pensie de întreținere. Aceste persoane sînt exceptate de la plata impozitului majorat și după decesul soțului care are copii, dacă așa cum s-a arătat mai sus, la data căsătoriei copiii erau în viață și soțul care a contractat căsătoria contribuia la întreținerea lor.

● **ION TROCARU, Cimpina** — Ministerul Finanțelor, Direcția veniturilor statului, prețurilor și tarifelor, Serviciul impozit pe venit, taxe de timbru, ne scrie: Potrivit art. 9, litera b din Decretul nr. 153/1954 (modificat prin Decretele nr. 564/1968 și 74/1975) și pct. 5 din Instrucțiunile Ministerului Finanțelor nr. 1360/1968, reducerea cu 30% a impozitului pe retribuiție se aplică persoanelor încadrate în muncă care au în întreținere cel puțin 4 persoane și o retribuiție tarifară brută de pînă la 2560 lei lunar. În numărul persoanelor în întreținere nu se socoteste și beneficiarul de venit.

Prin retribuiția tarifară brută de pînă la 2560 lei lunar se înțelege, în

rederea stabilirii dreptului la reducere, retribuția tarifară de încadrare de la locul principal de muncă, exclusiv alte drepturi realizate, (ca de exemplu sporuri, premii, recompense etc.). Reducerea cu 30% a impozitului pe retribuție se aplică însă pentru totalul sumelor realizate în fiecare lună de la locul permanent de muncă (retribuția tarifară de bază, sporuri, premii, recompense etc.), chiar dacă acesta depășește 2 560 lei lunar.

Se consideră în întreținerea persoanei încadrate în muncă numai persoanele care trăiesc exclusiv din veniturile acestora și deci nu au venituri proprii (din burse, pensii, chirii etc.).

Minorii, pentru care se primește sau se plătește pensie de întreținere pe baza unei hotărâri judecătorești, se consideră în întreținerea ambilor părinți, dacă nu au și venituri proprii.

Persoanele care fac parte dintr-o cooperativă agricolă de producție, indiferent că sînt sau nu capabile de muncă și de faptul că muncesc sau nu în cooperativa agricolă respectivă, precum și persoanele care fac parte dintr-o gospodărie agricolă individuală nu se consideră în întreținerea exclusivă a angajatului. Prin derogare de la aceasta, se consideră în întreținerea persoanei încadrate în muncă, persoanele care fac parte dintr-o gospodărie agricolă individuală ale cărei venituri din cultivarea terenurilor — deci nu și din creșterea animalelor — nu depășesc 600 lei anual.

Reducerea cu 30% a impozitului pe retribuție se aplică numai pentru sumele realizate la locul permanent de muncă. Acordarea reducerii se face la cererea expresă a persoanei încadrate în muncă pe baza unei declarații depuse de aceasta pe propria răspundere, la începutul fiecărui an, începînd cu luna în care se depune declarația. Reducerea nu se poate aplica deci pe o perioadă anterioară depunerii declarației.

În cazul cînd ambii soți sînt încadrați în muncă, reducerea se acordă numai unuia dintre ei, la alegerea lor.

Dreptul la reducerea cu 30% a impozitului pe retribuție urmează a fi stabilit ținîndu-se cont de prevederile de mai sus, în funcție de situația concretă.

● **IONEL DUNGU, Galați** — Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Direcția coordonării aprovizionării, ne scrie:

1. „În contextul art. 1 din H.C.M. nr. 1011/1972, prin unități beneficiare se înțeleg centralele industriale și unitățile asimilate acestora (combinate, trusturi, grupuri de întreprinderi, de fabrici sau de uzine), întreprinderile componente ale acestora și cele care sînt în subordinea directă a ministerelor și celorlalte organe centrale și locale, precum și bazele de aprovizionare, pe numele cărora se emit, de regulă, repartițiile. Întrucît prevederile programelor anuale privind desfășurarea activității precontractuale și încheierea contractelor economice, aprobate de guvern, dau posibilitatea, pe baza înțelegerii între coordonatorii de balanțe și ministerele beneficiare, ca atît necesarul de materii prime și materiale, cît și specificațiile sortimentale pentru materialele din țară și din import, să fie prezentate centralizat pe total minister beneficiar, în astfel de situații, coordonatorii de balanțe emit repartițiile pe total minister beneficiar. Acesta, la rîndul său, desfășoară repartiția pe centralele beneficiare, iar acestea pe unitățile componente, cu excepția materialelor și produselor din nomenclatorul stabilit în conformitate cu art. 34 cap. A lit. b din Legea nr. 11/1971, a căror aprovizionare urmează să fie asigurată de către centrul.”

2. Contractele economice care se încheie de unitățile economice cu statut de centrală, de unitățile economice cu gestiune economică proprie, precum și de alte organizații cu personalitate juridică, au la bază fie repartiția emisă direct pe numele unităților beneficiare prevăzute la pct. 1, fie comunicarea titularilor de repartiții către unitățile din subordine a cantităților de materiale pe sortimente ce le sînt repartizate și a furnizorilor cu care urmează să încheie contractele economice.

3. Aceste comunicări (distribuitoare) au la bază dispozițiile legale în vigoare cu privire la repartiție ca act juridico-economic de executare a balanțelor materiale, decretele Consiliului de Stat privind măsurile pentru pregătirea planurilor de dezvoltare e-

conomico-socială, precum și programele speciale privind activitatea precontractuală și încheierea contractelor economice”.

● **SERVICIUL APROVIZIONARE, ÎNTEPRINDEREA MECANICĂ „NICOLINA” Iași** — Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale și Controlului Gospodăririi Fondurilor Fixe, Comisia pentru rezolvarea neînțelegerilor precontractuale, răspunde următoarelor:

„Reglementările cuprinse în Legea contractelor economice nr. 71/1969, republicată și prevederile H.C.M. nr. 1011/1972, exclud posibilitatea acceptării tacite a obiecțiilor formulate cu prilejul încheierii contractelor economice.

În asemenea situații, contractul nu se consideră perfectat, părțile fiind pasibile de plata amenzilor contravenționale stabilite.

Precizăm că, atunci cînd furnizorul nu urmează procedura prevăzută de art. 10 din Legea nr. 71/1969, beneficiarul poate sesiza el organele competente să rezolve neînțelegerile precontractuale”.

● **PETRU PETRILA, Arad** — Ministerul Comerțului Interior, Direcția financiară, prețuri, control financiar, ne comunică: „În conformitate cu prevederile Ordinului MCI nr. 78/1967 și Ordinul MCI nr. 13/1974, pentru pierderile materiale normale pentru care în listele anexe se prevede condiția acordării „pe bază de proces-verbal de constatare a probelor”, procesul-verbal se încheie de comisia de inventariere sau de o altă comisie numită de conducătorul întreprinderii.

Cu adresa nr. 150548/19.IV.1971, Ministerul Finanțelor ne-a comunicat că fiecare proces-verbal de constatare a pierderilor peste normele legale de scăzăminte este considerat un caz, urmînd a fi soluționat în conformitate cu prevederile art. 12, litera „b” din H.C.M. nr. 1885/1970.

Procesele-verbale încheiate între două inventare se rezolvă la definirea situației gestiunii cu ocazia inventarierii”.

● **INTREPRINDEREA JUDEȚEANĂ DE INDUSTRIE LOCALĂ „HARGHITA”, Miercurea Ciuc** — Ministerul Finanțelor, Direcția bugetului statului și a planului financiar centralizat ne răspunde:

„Potrivit art. 7, al. 1 din Legea nr. 11/1971, și art. 11 litera „c” din Legea nr. 62/1963, fondul constituit în limita unei cote de până la 25 la sută din amortizarea aferentă fondurilor fixe utilizate după expirarea duratei de serviciu normale se folosește pentru efectuarea de modernizări, îmbunătățiri ale tehnologiei producției, precum și pentru lucrări de reparații capitale.

În situația în care din fondul constituit se preconizează efectuarea de modernizări sau îmbunătățiri ale tehnologiei producției, lucrările respective fiind de natura investițiilor, trebuie să fie prevăzute în planul național unic de dezvoltare economico-socială.

Potrivit art. 105 din Legea Finanțelor, lucrările de investiții a căror valoare de deviz pe obiect depășește 100 mii lei se finanțează prin băncile specializate, în care scop fondurile respective se virează la aceste bănci. În condițiile în care prin planul național unic asemenea lucrări sunt prevăzute într-o poziție globală, nominalizarea urmează să se facă de către titularul de investiții.

Menționăm însă că, în anul 1976, sumele din amortizarea aferentă fondurilor fixe utilizate după expirarea duratei de serviciu normale, aprobate prin anexa nr. XXV la Decretul nr. 154/1975, pot fi folosite numai pentru efectuarea de reparații capitale.

● **VALERIU TÎRNĂCOP, Medgidia** — Ministerul Finanțelor, Direcția normării, metodologiei și îndrumării contabile, Serviciul normării, metodologiei și îndrumării contabilității la unitățile bugetare și bancare, ne scrie:

1. „Precizăm că potrivit art. 45 prevăzut de Regulamentul operațiilor de casă aprobat prin H.C.M. nr. 858/1957, unitățile socialiste sînt obligate să conducă un singur registru de casă pentru toate operațiunile efectuate în numerar, indiferent de numărul gestiunilor sau al unităților bancare și de credit cu care lucrează.

2. Între soldul din evidența sumelor depuse pe carnetele CEC prove-

nite din practica elevilor, condusă cu ajutorul contului din afara bilanțului 920 „Carnete CEC cu depuneri din practica elevilor” și soldul real al carnetelor nu pot exista diferențe întrucît, documentul de înregistrare în contul sus-menționat este însăși carnetul de CEC.

3. Prin art. 41, din Legea nr. 9/1974, au fost abrogate pct. 20 și 21 din H.C.M. nr. 68/1970, faptele respective fiind sancționate de art. 36 și 37 lit. „b” din aceeași lege”.

PRACTICĂ ARBITRALĂ

PENALITĂȚILE AFERENTE PRODUSELOR PUSE LA DISPOZIȚIE ÎN CADRUL CONTRACTULUI DE ANTREPRIZĂ PENTRU LUCRĂRI DE CONSTRUCȚII-MONTAJ

În cadrul predării unor produse de către beneficiar antreprenorului în cadrul unui contract de antrepriză pentru lucrări de construcții-montaj, iar nu în executarea unui contract de furnizare, pentru întîrzierea în plata prețului nu se datorează penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g din H.C.M. nr. 306/1970, ci dobînda legală de 6% pe an prevăzută de Decretul nr. 311/1954 (Hotărîrea Arbitrajului de Stat Central nr. 2246/1975).

CONSECINȚELE RECEPȚIONĂRII PRODUSELOR AGROZOOEHNICE LA UNITĂȚILE C.A.P. FURNIZOARE

Potrivit cap. IV, art. 4 lit. a din contractul model pentru furnizarea de produse agrozootehnice de către unitățile C.A.P., locul recepției este la furnizor, astfel încît beneficiarul are obligația să se prezinte pentru recepție la sediul furnizorului prin delegatul său care trebuie să fie în măsură să recepționeze cantitativ și calitativ produsele pe care le ridică.

Beneficiarul dintr-un contract economic, în conformitate cu dispozițiile cap. IV art. 4 lit. f din același contract model, nu poate formula obiecțiuni referitoare la calitatea produselor cu excepția viciilor ascunse. (Decizia P.A.S. nr. 2877/1975).

DOVADA ELIBERĂRII MĂRFURILOR DE CĂTRE C.F.R. LA DESTINAȚIE

Semnătura și ștampila destinatarului aplicate în rubrica respectivă a registrului-veghetor aparținînd stăției C.F.R. de destinație fac dovada pînă la proba contrară — că vagoanele au fost puse la dispoziția destinatarului și au fost descărcate de către acesta. (Hotărîrea Arbitrajului de Stat interjudețean Iași nr. 1088/1975).

PENALITĂȚILE PENTRU DEPOZITAREA PRELUNGITĂ A MĂRFURILOR ÎN PORT

Faptul că depozitarea prelungită a mărfurilor în port s-a datorat neajurării navei de către beneficiar străin nu răpește administrației portului dreptul la penalități pentru depozitarea prelungită a mărfurilor în port.

Mărfurile fiind contractate la exterior în condiția FOB, vânzătorul, adică întreprinderea exportatoare, suportă toate riscurile și cheltuielile aferente mărfurilor pe care le exportă pînă la momentul în care ele au trecut efectiv balustrada vasului în portul încărcare.

De la această regulă se derogă cumpărătorul urmînd a suporta orice cheltuieți suplimentare provocate de nesosirea vasului la data indicată ori la expirarea termenului convenit așa cum a fost cazul în speță. (Decizia PAS nr. 328/1976).

H. M.

Revista ECONOMICA

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI :
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 64
Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNR

filiala Sector 1, București

Tiparul :
Întreprinderea poligrafică „Informația”